

ZESPÓŁ SZKÓŁ Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI W PRZEMYSŁU

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

DLA ZESPOŁU JĘZYKÓW OBCYCH

DLA SZKOŁY PODSTAWOWEJ IV – VI

I GIMNAZJUM I - III

I. Postanowienia ogólne

Przedmiotowy system oceniania (PSO) dla zespołu języków obcych jest zbiorem szczegółowych zasad dotyczących oceniania wiedzy i umiejętności uczniów opracowanym przez zespół nauczycieli języków obcych w Zespole Szkół z Oddziałami Integracyjnymi w Przemysłu. PSO został przygotowany w oparciu o Wewnątrzszkolny system oceniania (WSO) i stanowi jego załącznik.

Głównym zadaniem PSO jest usystematyzowanie zasad ewaluacji w zakresie języków obcych, zaś głównymi celami – udoskonalenie procesu oceniania oraz zachęcenie uczniów do aktywnego współuczestnictwa w tym procesie i przejścia odpowiedzialności za własną naukę.

Na początku każdego roku szkolnego uczniowie i rodzice zostają zaznajomieni z PSO.

Na pierwszych lekcjach języka obcego nauczyciele szczegółowo wyjaśniają uczniom zasady zapisu ocen cząstkowych i obliczania tzw. średniej ważonej.

Zasady informowania o ocenach uzyskanych przez ucznia z zajęć edukacyjnych reguluje WSO.

II. Cele nauczania języków obcych

Szkoła podstawowa

Na tym poziomie edukacji głównym celem nauczania jest opanowanie przez uczniów w stopniu umożliwiającym porozumiewanie się w prostych sytuacjach dnia codziennego. Cele edukacyjne na tym etapie edukacyjnym to:

- rozwijanie sprawności mówienia (prowadzenie prostych rozmów, na proste tematy życia codziennego)
- rozwijanie sprawności rozumienia ze słuchu (rozumienie ogólnego sensu prostych wypowiedzi i intencji rozmówców, wyszukiwanie szczegółowych informacji w prostych tekstach)
- rozwijanie sprawności czytania (rozumienie prostych komunikatów, ogólnego sensu prostych tekstów oraz wyszukiwanie informacji szczegółowych)
- rozwijanie sprawności pisania (dostrzeganie różnicy między fonetyczną a graficzną formą wyrazu, umiejętność zapisania większości słów ze słuchu, formułowanie krótkich wypowiedzi pisemnych).

Gimnazjum

Jest to trzeci – kontynuacyjny etap nauki języka obcego. Na tym etapie uczeń powinien rozwijać swoje umiejętności językowe wykorzystując posiadaną wiedzę dotyczącą nauki języka. Celem nauczania języków obcych w gimnazjum jest:

- dalsze rozwijanie sprawności rozumienia ze słuchu i mówienia
- dalsze rozwijanie sprawności czytania i pisania
- poszerzanie zasobu funkcji językowych umożliwiających posługiwanie się językiem obcym w sytuacjach życia codziennego
- opanowanie bardziej rozwiniętych struktur gramatycznych stosowanych do wyrażania teraźniejszości, przeszłości i przyszłości
- opanowanie słownictwa dotyczącego życia codziennego, ze szczególnym uwzględnieniem realiów kraju ojczystego oraz obszaru języka obcego w oparciu o autentyczne materiały językowe
- rozszerzenie komponentu kulturowo-cywilizacyjnego, z ukierunkowaniem na styl życia i zachowania w kraju języka docelowego
- rozróżnianie formalnego i nieformalnego stylu języka
- rozwijanie strategii samodzielnego uczenia się
- opanowanie zasad wymowy i ortografii.

III. Wymagania programowe na poszczególne oceny

Ocena z wypowiedzi ustnej oraz ocena śródroczna i roczna oparta będzie na następujących kryteriach:

Ocena bardzo dobra:

- Z zakresu **gramatyki i słownictwa** – uczeń potrafi poprawnie operować odpowiednimi strukturami, tworzy spójne zdania, stosuje szeroki zakres słownictwa dostosowany do jego wypowiedzi, używa poprawnie niektórych elementów słownictwa o charakterze bardziej złożonym i abstrakcyjnym

- Z zakresu **sluchania** – uczeń potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów, potrafi wydobyć potrzebne informacje i przekształcić je w formę pisemną, łatwością rozróżnia dźwięki i rozumie polecenia nauczyciela
- Z zakresu **mówienia** - uczeń potrafi z powodzeniem przekazywać wiadomości, mówi spokojnie bez wahania posługując się poprawnym językiem i popełniając niewiele błędów, dysponuje dużym zakresem słownictwa i w naturalny sposób zabiera głos w rozmowie i można go zrozumieć bez trudności
- Z zakresu **czytania** – uczeń potrafi zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów oraz kluczowe informacje w nich zawarte, potrafi wydobyć z tekstu potrzebne informacje a następnie przekształcić je w formę pisemną.

Ocena dobra:

- Z zakresu **gramatyki i słownictwa** – uczeń potrafi operować większością odpowiednich struktur i buduje w miarę spójne zdania, stara się używać szerokiego zakresu słownictwa odpowiedniego do jego wypowiedzi, używa poprawnie niedużej ilości elementów słownictwa o charakterze abstrakcyjnym
- Z zakresu **sluchania** – uczeń potrafi zazwyczaj zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów oraz większość zawartych w nich kluczowych informacji, potrafi wydobyć większość potrzebnych informacji i przekształcić je w formę pisemną, na ogół rozróżnia dźwięki i rozumie polecenia nauczyciela
- Z zakresu **mówienia** – uczeń przeważnie potrafi przekazywać wiadomości mówiąc spójnie choć z lekkim wahaniem, posługuje się poprawnym językiem popełniając przy tym pewne błędy, dysponuje zakresem słownictwa pozwalającym na swobodne wyrażanie myśli, zazwyczaj w naturalny sposób zabiera głos w rozmowie i można go zrozumieć bez większych trudności
- Z zakresu **pisania** – uczeń potrafi na ogół pisać pełne zdania, pisze teksty dość spójne i dobrze zorganizowane, zawiera wszystkie istotne punkty, choć niektórym poświęca niewiele miejsca, pisze teksty nieco krótsze od wymaganych, używa przeważnie prawidłowej pisowni i interpunkcji
- Z zakresu **czytania** – uczeń potrafi zazwyczaj zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów oraz większość kluczowych informacji w nich zawartych, potrafi wydobyć z tekstu większość potrzebnych informacji, a następnie przekształcić je w formę pisemną

Ocena dostateczna:

- Z zakresu **gramatyki i słownictwa** – uczeń potrafi w miarę poprawnie operować niektórymi prostymi strukturami oraz budować w miarę spójne zdania, stosuje zakres słownictwa odpowiedni do zdań oraz ograniczony zakres słownictwa o charakterze abstrakcyjnym
- Z zakresu **sluchania** – uczeń zazwyczaj potrafi zrozumieć ogólny sens prostych tekstów oraz części kluczowych informacji i przekształcić je w formę pisemną, czasami rozróżnia dźwięki i rozumie polecenia nauczyciela
- Z zakresu **mówienia** – uczeń czasami potrafi przekazywać wiadomości, mówi spokojnie lecz z wyraźnym wahaniem posługując się częściowo poprawnym językiem ale popełniając sporo zauważalnych błędów, dysponuje ograniczonym zakresem słownictwa, czasami zabiera głos w rozmowie i można zazwyczaj go zrozumieć
- Z zakresu **pisania** – uczeń częściowo potrafi zorganizować tekst, który nie jest jednak zbyt spójny i nie zawiera większości istotnych punktów, zdarza mu się pisać teksty znacznie krótsze od wymaganych, czasami używa nieprawidłowej pisowni i interpunkcji
- Z zakresu **czytania** – uczeń zazwyczaj rozumie ogólny sens prostych tekstów i część kluczowych informacji w nich zawartych, potrafi wydobyć z tekstu niektóre potrzebne informacje a następnie przekształcić je w formę pisemną

Ocena dopuszczająca:

- Z zakresu **gramatyki i słownictwa** – uczeń potrafi poprawnie operować niedużą ilością struktur, przeważnie tworzy niespójne zdania, dysponuje niewielkim zakresem słownictwa, który czasami używa niepoprawnie
- Z zakresu **sluchania** – uczeń potrafi niekiedy zrozumieć ogólny sens prostych tekstów oraz kilku kluczowych informacji, potrafi wydobyć niewielką ilość informacji a następnie przekształcić je w formę pisemną, rozróżnia tylko niektóre dźwięki, na ogół rozumie polecenia nauczyciela, ale potrzebuje pomocy lub wypowiedzi
- Z zakresu **mówienia** – uczeń czasami potrafi przekazywać wiadomości, ale sprawia mu to trudności, czasami mówi niespójnie z wahaniem, popełnia wiele zauważalnych błędów, dysponuje bardzo ograniczonym zakresem słownictwa, nie zabiera głosu w rozmowie a zrozumienie go sprawia trudności

- Z zakresu **czytania** – uczeń potrafi czasami zrozumieć ogólny sens prostych tekstów i kilku kluczowych informacji w nich zawartych, potrafi wydobyć z tekstu niewielką liczbę potrzebnych informacji a następnie przekształcić je w formę pisemną

Nie spełnienie wymagań na ocenę dopuszczającą skutkuje otrzymaniem oceny niedostateczny.

IV. Wymagania dostosowane do uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się lub deficytami rozwojowymi.

W ocenianiu uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce, posiadającymi opinię PPP, nauczyciel stosuje zalecenia Poradni.

W przypadku uczniów **dyslektycznych**, odpowiednio do specyfiki trudności u danego ucznia, ocenie nie podlega:

- poziom graficzny i estetyczny zapisu, liczne przekreślenia
- pomyłki związane z rozróżnianiem liter b-p, p-g, p-q, n-m
- niewłaściwy dobór liter do głosek podobnych fonetycznie (t-d, b-p), oraz różnicowania samogłosek w języku angielskim
- niewłaściwe stosowanie małych i dużych liter
- trudności w różnicowaniu wyrazów podobnie brzmiących (accept - except)
- dodawanie, pomijanie liter lub wyrazów
- zapisywanie wyrazów na różne sposoby
- mylenie liter: 1 -1 w piśmie oraz podczas czytania, np. little - tillte
- brak lub niewłaściwe stosowanie zasad interpunkcji

W przypadku dłuższych wypowiedzi pisemnych ocenie podlega zawartość merytoryczna pracy.

Uczeń dyslektyczny powinien być oceniany głównie na podstawie wypowiedzi ustnych, w sytuacjach nieformalnych, nie obciążających ucznia dodatkowym stresem.

W przypadku sprawdzianów lub testów sprawdzających nauczyciele wydłużają czas pracy ucznia, lub skracają sprawdzian. Nauczyciele stosują również specjalnie opracowane testy luk lub testy wyboru.

W przypadku uczniów **z lekkim upośledzeniem umysłowym lub innymi dysfunkcjami** w ocenianiu decydujący wpływ ma wkład pracy ucznia, aktywność na lekcji oraz systematyczne odrabianie zadań domowych dostosowanych do możliwości ucznia.

Nauczyciel ma prawo udzielenia pomocy uczniom ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się podczas sprawdzianu lub pracy pisemnej polegającej na dodatkowym objaśnieniu poleceń.

V. Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów

1. Sprawdziany i testy

Sprawdziany wiadomości sprawdzają stopień opanowania wszystkich sprawności językowych. Testy punktowane są metodą 0-1 lub 0-1-2.

Podczas oceniania prac pisemnych (testów) stosowana jest następująca skala:

ocena	punkty
bdb	92% - 100%
- bdb	88% - 91%
+db	84% - 87%

db	75% - 83%
- db	71% - 74%
+dst	67% - 70%
dst	58% - 66%
- dst	54% - 57%
+dop	50% - 53%
dop	41% - 49%
-dop	37% - 40%
ndst	0% - 36%

2. Wypowiedzi pisemne

W ocenianiu wypowiedzi pisemnych stosuje się następujące kryteria oceniania:

- treść - ocenie podlega do ilu punktów z polecenia się odniósł, a ile rozwinął
- spójność i logika odpowiedzi – oceniane jest czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki powiązaniom leksykalno-gramatycznym
- zakres środków językowych – ocenie podlega zróżnicowanie struktur leksykalno - gramatycznych
- poprawność środków językowych – oceniana jest ilość błędów gramatycznych, leksykalnych, ortograficznych

Aby uzyskać z wypowiedzi pisemnej ocenę *bardzo dobry* lub *dobry*, uczeń:

- formułuje wypowiedź zgodnie z tematem
- zawiera w wypowiedzi własne opinie (gimnazjum)
- stosuje poznane struktury składniowe i urozmaicone słownictwo
- popełnia nieliczne błędy leksykalne i gramatyczne, nie zakłócające komunikacji
- popełnia nieliczne błędy ortograficzne, nie zmieniające znaczenia wyrazów
- wykonuje starannie i ciekawie powierzone zadanie, stosuje różne techniki prezentacji (w przypadku projektów).

Zadawalające spełnienie tych wymagań skutkuje oceną *bardzo dobry*, akceptowalne ich spełnienie oceną *dobry*.

Aby uzyskać z wypowiedzi pisemnej ocenę *dostateczny* lub *dopuszczający*, uczeń:

- formułuje wypowiedź niezupełnie zgodną z tematem
- stosuje dość ubogie struktury językowe
- stosuje liczne powtórzenia struktur leksykalnych lub składniowych
- popełnia dość liczne błędy gramatyczne i leksykalne
- popełnia dość liczne błędy ortograficzne
- wykonuje niezbyt starannie powierzone zadanie (prace projektowe).

Zadawalające spełnienie tych wymagań skutkuje oceną *dostateczny*, akceptowalne ich spełnienie oceną *dopuszczający*.

3. Wypowiedzi ustne

W ocenianiu wypowiedzi ustnych stosuje się następujące kryteria:

- pełność wypowiedzi
- poprawność struktur gramatycznych
- dobór słownictwa
- intonacja i wymowa

Aby uzyskać z wypowiedzi ustnej ocenę *bardzo dobry* lub *dobry*, uczeń:

- buduje pełną, wyczerpującą wypowiedź na zadany temat
- reprezentuje dobry poziom znajomości słownictwa i struktur językowych
- wypełnia błędy językowe, które nieznacznie zakłócają komunikację
- stosuje dość poprawną wymowę i intonację

Zadawalające spełnienie tych wymagań skutkuje oceną *bardzo dobry*, akceptowalne ich spełnienie oceną *dobry*.

Aby uzyskać z wypowiedzi ustnej ocenę *dostateczny* lub *dopuszczający*, uczeń:

- buduje wypowiedź niepełną częściowo odbiegającą od tematu
- stosuje dość ubogie słownictwo
- stosuje częste powtórzenia struktur leksykalnych czy gramatycznych
- wypełnia dość liczne błędy językowe zakłócające komunikację
- wypełnia dość liczne błędy w wymowie i intonacji.

Zadawalające spełnienie tych wymagań skutkuje oceną *dostateczny*, akceptowalne ich spełnienie oceną *dopuszczający*.

4. Aktywność na lekcji

Uczniowie wykazujący się dużą aktywnością na lekcji (udział w dyskusji, współpraca z nauczycielem i innymi uczniami na lekcji) nagradzani są *plusami*.

Trzy plusy decydują o wystawieniu oceny *bardzo dobry*.

Zgodnie z tą samą zasadą uczeń, który zgromadzi trzy *minusy* otrzymuje ocenę *niedostateczny*.

Minusem ocenia się nieprzygotowanie ucznia do lekcji (brak zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń lub książki) oraz nie wykonywanie poleceń nauczyciela związanych z tematem lekcji.

Nieprzygotowanie do lekcji (także nie uzasadnione) może być usprawiedliwione trzykrotnie w ciągu półrocza i będzie oznaczone znakiem *np*. Nieprzygotowanie powinno być zgłoszone przez ucznia na samym początku lekcji.

5. Prace domowe

Prace domowe oceniane są w zależności od charakteru zadania według kryteriów wypowiedzi ustnej lub pisemnej.

W sytuacji, gdy nauczyciel stwierdzi, że praca domowa nie została napisana samodzielnie lub została w całości skopiowana ze strony internetowej uczeń otrzymuje ocenę *niedostateczny*.

Zasady ubiegania się o ocenę wyższą od przewidywanej

Szczegółowe procedury ubiegania się o wyższą ocenę z zajęć edukacyjnych zawarte są w WSO. Aby móc ubiegać się o dopuszczenie do egzaminu podwyższającego ocenę śródroczną lub roczną uczeń musi spełnić następujące warunki:

- brak nieusprawiedliwionych nieobecności
- wszystkie prace pisemne muszą być napisane lub uzupełnione w terminie określonym w PSO
- brak ocen niedostatecznych za pracę na lekcji i braki zadań.

Egzamin przygotowany zostaje w oparciu o wymagania zawarte w PSO przewidywane dla oceny o którą uczeń się ubiega oraz program nauczania w danej klasie.

Uczeń zalicza egzamin a tym samym uzyskuje ocenę wyższą o którą się ubiega jeśli uzyska minimum 90% punktów możliwych do uzyskania.

Egzamin sprawdza wszystkie sprawności nauczane na danym etapie edukacyjnym.

VI. Prawa i obowiązki ucznia

1. Uczeń ma obowiązek posiadać na lekcji:
 - podręcznik
 - ćwiczenia lub materiały ćwiczeniowe
 - zeszyt
2. Uczeń ma obowiązek odrabiać zadania domowe i być przygotowanym do zajęć
3. Uczeń ma prawo do nieprzygotowania do zajęć (np) trzy razy w półroczu; nieprzygotowanie należy zgłosić na samym początku lekcji, podczas sprawdzania obecności uczniów. Każde następne nieprzygotowanie skutkuje otrzymaniem oceny niedostateczny.
Nieprzygotowanie do lekcji spowodowane dłuższą nieobecnością nie powoduje utraty prawa do np.
Nieprzygotowanie takie powinno być zgłoszone przed rozpoczęciem lekcji i jest uznawane jako usprawiedliwione.
4. Uczeń ma prawo do braku zadania domowego (bz) trzy razy w półroczu; brak zadania należy zgłosić na samym początku lekcji, podczas sprawdzania obecności uczniów. Każdy następny brak zadania skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej. W przypadku nie zgłoszenia braku zadania domowego uczeń otrzymuje ocenę niedostateczny.
5. Obecność ucznia na zapowiadzianym sprawdzianie jest obowiązkowa
 - nieobecność ucznia na sprawdzianie jest zapisana w dzienniku (nb) i może być usprawiedliwiona tylko ważnymi przyczynami losowymi, udziałem ucznia w konkursach, olimpiadach, zawodach sportowych
 - nieusprawiedliwiona nieobecność ucznia jest równoznaczna z otrzymaniem oceny niedostatecznej bez możliwości jej poprawy
 - w przypadku usprawiedliwionej nieobecności uczeń ma obowiązek zaliczenia sprawdzianu lub kartkówki w formie i terminie wskazanym przez nauczyciela, najpóźniej do dwóch tygodni od pojawienia się ucznia w szkole. W innym wypadku uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy
 - wybiórcze traktowanie prac klasowych (minimum drugi raz z rzędu), wskazujące na celowe opuszczanie lekcji, nie podlega zaliczeniom i jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej

VII. Wagi ocen za poszczególne aktywności ucznia

Podstawą wystawienia oceny śródrocznej i rocznej jest średnia ważona ocen cząstkowych.

Każdej ocenie cząstkowej przypisana jest jej waga (stopień ważności), wyrażona w procentach:

- test wiadomości (TW) – 100%
- kartkówka (KA) – 70-90%
- odpowiedź ustna (OU) – 80-90%

zadanie domowe (ZD) – 40-60%

aktywność (A) – 30-100%

Każdy nauczyciel indywidualnie decyduje o wadze poszczególnych zadań.

Podstawą wystawienia oceny śródrocznej i rocznej jest średnia ważona ocen cząstkowych. Ustala się następujący sposób przeliczania średniej ważonej na stopień szkolny.

Stopień	Średnia ważona
Bardzo dobry	od 4,50
Dobry	od 3,50 do 4,60
Dostateczny	od 2,50 do 3,60
Dopuszczający	od 1,60 do 2,60
Niedostateczny	poniżej 1,70

Przy wartościach granicznych średniej ważonej o ocenie śródrocznej lub rocznej roku decyduje nauczyciel.

VIII. Kryteria uzyskania oceny celującej

Ocena celująca:

- Uczeń spełnia kryteria wymagane na ocenę bardzo dobrą i ponadto:
- Samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami
- Osiąga sukcesy w konkursach szczebla wyższego niż szkolny
- Systematycznie wykazuje się wyróżniającą aktywnością na lekcjach oraz regularnie wykonuje zadawane przez nauczyciela prace dodatkowe
- Realizuje **przynajmniej jedno** z poniższych zadań:
 - wykazuje się znajomością dwóch lektur dodatkowych w języku obcym, które wykraczają poziomem językowym poza zakres wymagań na dany rok szkolny
 - przeprowadza w klasie dwie prezentacje swoich wiadomości i umiejętności językowych, wykraczających poza program nauczania na danym etapie, w oparciu o podręczniki, słowniki, encyklopedie, broszury, artykuły prasowe, materiały z Internetu, itp.
 - bierze aktywny udział w różnych formach pracy nad językiem w szkole, takich jak projekty czy dodatkowe zajęcia

IX. Zasady poprawiania ocen

W przypadku otrzymania oceny niedostateczny z testu sprawdzającego, kartkówki lub pracy pisemnej lub w przypadku nie napisania pracy przez ucznia z przyczyn losowych, uczeń jest zobowiązany poprawić ocenę lub uzupełnić ją w terminie do dwóch tygodni.

Ocena otrzymana z poprawy jest wpisana do dziennika i brana pod uwagę podczas wystawiania oceny śródrocznej i rocznej.

W przypadku otrzymania przez ucznia oceny *niedostateczny* za niesamodzielna pracę ocena ta nie może być poprawiona.

X. Sposoby informowania o ocenach uzyskanych przez ucznia z zajęć edukacyjnych

1. Każda ocena otrzymana przez ucznia jest jawna. Nauczyciel jest zobowiązany poinformować ucznia o uzyskanych przez niego ocenach. Na prośbę ucznia lub rodzica (opiekuna prawnego) nauczyciel jest zobowiązany uzasadnić każdą ocenę otrzymaną przez ucznia.
2. W przypadku klasyfikacji śródrocznej i rocznej nauczyciel informuje ucznia o proponowanej ocenie na 2 tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.
3. O przewidywanym dla ucznia śródrocznym i rocznym stopniu niedostatecznym lub o możliwości nieklasyfikowania nauczyciel ma obowiązek powiadomić ucznia i jego wychowawcę na 5 tygodni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.
Po otrzymaniu informacji od nauczyciela wychowawca klasy ma obowiązek poinformować rodziców (opiekunów prawnych) ucznia osobiście lub listownie najpóźniej miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem rady pedagogicznej.